

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thông qua hoạt động giảng dạy và học tập môn Tư tưởng Hồ Chí Minh

Nguyễn Ngọc Yên*

* GV, Khoa Lý luận Chính trị-Trường Đại học Hải Phòng

Received: 8/02/2024; Accepted: 16/02/2024; Published: 20/02/2024

Abstract: Along with Marxism-Leninism, Ho Chi Minh's thought is the ideological foundation and guideline for all actions of our Party. Therefore, the teaching and learning of Ho Chi Minh Thought has a particularly important position and role in protecting the ideological foundation of our Party today. Teaching and studying Ho Chi Minh's ideology is to clarify the nature and role of Ho Chi Minh's ideology in the birth, training and leadership of our Party from 1930 to the present and in the future, and to protect The Communist Party of Vietnam is the true ruler; Learners are deeply aware of Ho Chi Minh's ideology to apply creativity in study, work and life to contribute positively and effectively in the socialist-oriented innovation period. At the same time, actively contribute to the fight against reactionary and hostile counter-revolutionary rhetoric, to firmly protect the ideological foundation of our Party.

Keywords: Ho Chi Minh, Communist Party of Vietnam, ideological foundation of the Party.

1. Mở đầu

- Theo quan niệm chung: nền tảng tư tưởng của một đảng phái chính trị là hệ thống quan điểm, lý luận về chính trị, kinh tế, văn hóa, quan hệ xã hội của một giai cấp, dân tộc nhất định và nó có vai trò dẫn dắt hoạt động thực tiễn của xã hội đó nhằm đạt được các mục đích đã đề ra. Tư tưởng Hồ Chí Minh cùng với chủ nghĩa Mác – Lênin là hệ thống các nguyên lý, tư tưởng cách mạng, khoa học của giai cấp công nhân nhằm giải phóng giai cấp, giải phóng xã hội, giải phóng dân tộc thoát khỏi chế độ áp bức bóc lột để xây dựng CNCS, tạo điều kiện cho con người được phát triển toàn diện, mang lại ấm no, hạnh phúc cho con người, xã hội.

- Chủ tịch Hồ Chí Minh đã kế thừa truyền thống văn hóa của dân tộc Việt Nam, tiếp thu tinh hoa văn hóa của nhân loại; đặc biệt là Người đã vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin vào điều kiện cụ thể ở nước ta để đề ra các quan điểm, đường lối cách mạng khoa học, toàn diện, đúng đắn, đưa cách mạng Việt Nam tiến lên giành thắng lợi.

- Thực tiễn thắng lợi của cách mạng Việt Nam từ 1930 đến nay và chắc chắn rằng mãi mãi chứng minh sự đúng đắn của chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động của Đảng và dân tộc ta.

- Kháng định tư tưởng và công lao vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đại hội II của Đảng tháng 2 năm 1951 đã nêu rõ: «Đường lối chính trị, nề nếp làm việc và đạo đức cách mạng của Đảng ta hiện nay là Đường lối, tác phong và đạo đức Hồ chủ tịch. Đại hội III

(1960), IV (1976), V (1981) và đặc biệt trong thời kỳ đổi mới, các Đại hội VI (1986), VII (1991), VIII (1996), IX (2001), X (2006), XI (2011), XII (2016), XIII (2021), Đảng khẳng định mãi mãi lấy chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động”.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Giảng dạy và học tập môn Tư tưởng Hồ Chí Minh gắn liền với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Phân tích, làm rõ các vấn đề đặt ra của bộ môn, truyền tải cho người học những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh và quá trình vận dụng của Đảng ta trong sự nghiệp đổi mới. Đồng thời truyền thụ kỹ năng thực hành, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong thực tiễn, đời sống, công tác.

Làm rõ vai trò là nền tảng tư tưởng của Đảng đồng thời gắn liền với thực hiện nghiêm túc nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới.

- Đào tạo nguồn nhân lực ở bậc cao đẳng, đại học của nước ta luôn theo hướng toàn diện: vừa cơ bản, chuyên sâu về CMNV, vừa có bản lĩnh chính trị, tư tưởng, đạo đức cách mạng vững vàng. Thông qua việc giảng dạy của NGV môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh, người học được tiếp thu những tư tưởng, lý luận cách mạng, khoa học về đấu tranh để giành và giữ độc lập dân tộc và xây dựng CNXH; về đại đoàn kết dân tộc, đoàn kết quốc tế, về xây dựng Đảng, Nhà nước, đạo đức, văn hóa, con người. Điểm đặc biệt của

môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh là sự thống nhất giữa tư tưởng với con người Hồ Chí Minh trong hiện thực, giữa lý luận và thực tiễn: Chủ tịch Hồ Chí Minh là con người lao động, học tập, đấu tranh, lãnh đạo cách mạng thể hiện sinh động. Hoạt động giảng dạy làm rõ những điều đó là tác động trực tiếp đến thái độ, niềm tin của người học, từ đó sẽ vận dụng những kiến thức được học vào giải quyết các vấn đề đặt ra trong thực tiễn công tác và đời sống; đấu tranh chống những luận điệu phản động, xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh, bảo vệ chân lý tư tưởng Hồ Chí Minh.

- Thông qua công tác giảng dạy của mình, đội ngũ giảng viên môn Tư tưởng Hồ Chí Minh có vai trò truyền lửa, tạo động lực cho người học niềm đam mê học tập nghiên cứu; giúp cho người học hình thành phát huy thế giới quan khoa học, nhân sinh quan cách mạng Hồ Chí Minh. Phong cách, thái độ của giảng viên khi giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh và trong thực tế công tác, đời sống sẽ tác động trực tiếp đến thái độ, cảm xúc của người học. Khi giảng viên có lập trường, bản lĩnh chính trị vững vàng, có sự hiểu biết sâu rộng, có thái độ nghiên cứu, giảng dạy nghiêm túc sẽ dễ thuyết phục được người học, làm cho người học tin tưởng về sự đúng đắn khách quan của tri thức được học.

- Công tác giảng dạy có vai trò định hướng các giá trị, chuẩn mực đúng đắn cho người học; người học được nhận thức đúng đắn: cùng với chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho mọi hành động của toàn Đảng và nhân dân ta trong sự nghiệp cách mạng của dân tộc Việt Nam. Từ đó, người học tự tham gia tích cực vào đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch, phản động nhằm bác bỏ chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối đổi mới của Đảng, sự nghiệp cách mạng của dân tộc Việt Nam theo tinh thần chỉ đạo của Đại hội XI của Đảng: Kiên quyết đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch. Chủ động phòng ngừa, đấu tranh, phê phán những biểu hiện “tự diễn biến,” “tự chuyển hóa trong nội bộ ta; khắc phục sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên.

2.3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

- *Nghiêm túc thực hiện sự chỉ đạo của Trung ương, các cấp ủy đảng chỉ đạo về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.*

Hiện nay thế giới đang bước vào thời kỳ công nghiệp 4.0, khoa học, công nghệ phát triển nhanh

như vũ bão; quan hệ quốc tế phát triển sâu rộng trên tất cả các lĩnh vực, nền kinh tế tri thức ngày càng có vai trò to lớn trong đời sống xã hội; theo đó, muốn thực hiện được mục tiêu của môn học là góp phần quan trọng vào quá trình giáo dục - đào tạo nói chung, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng nói riêng, phải không ngừng nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập môn Tư tưởng Hồ Chí Minh.

Trong quá trình giảng dạy và học tập môn tư tưởng Hồ Chí Minh phải nghiêm túc thực hiện sự chỉ đạo của Trung ương và các cấp lãnh đạo của Đảng về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Tại nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ chính trị về vấn đề tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới. Thực chất Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là bảo vệ Chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, bảo vệ quan điểm chính trị, sự lãnh đạo của Đảng; bảo vệ nền độc lập dân tộc và CNXH.

- *Thường xuyên đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ giảng viên.*

Phần lớn giảng viên đang giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh hiện nay không được đào tạo chuyên sâu, chỉ có một bộ phận nhỏ được đào tạo đúng chuyên ngành tư tưởng Hồ Chí Minh, còn phần nhiều là từ các giảng viên bộ môn Triết học Mác – Lênin, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ nghĩa xã hội khoa học được cử sang giảng dạy. Không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ giảng dạy, phẩm chất chính trị, kỷ luật, kỷ cương cho đội ngũ giảng viên giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh trong các trường đại học, cao đẳng.

Giảng viên môn Tư tưởng Hồ Chí Minh và các môn lý luận chính trị, ngoài nhiệm vụ truyền thụ tri thức cho người học còn phải thực hiện vai trò tuyên truyền, khẳng định mọi chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước vào thực tiễn của đời sống xã hội. Nhiệm vụ này chỉ có thể được thực hiện tốt khi bản thân giảng viên phải là tấm gương sáng về lập trường chính trị, kiên định mục tiêu, và có lý tưởng, phẩm chất đạo đức, tư cách, lối sống, chấp hành tốt kỷ luật, kỷ cương của ngành, của Đảng và Nhà nước.

Việc sử dụng internet đang bùng nổ trên toàn cầu và trong nước ta. Có thể nói tất cả mọi lĩnh vực của đời sống chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội; từ góc ngách vi mô đến vĩ mô; tốt có, xấu có, tích cực có, tiêu cực có. Do đó, GV giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh phải có đủ năng lực để định hướng cho người học những tri thức đúng đắn, tích cực, để từ đó lan tỏa sâu rộng trong nhân dân.

- Không ngừng đổi mới phương pháp, phong cách, kỹ năng giảng dạy.

Phương pháp là con đường, cách thức tiến hành, thực hiện từ các tiền đề, nội dung nhằm đạt được mục đích đề ra. Như chúng ta đã biết, có nội dung chương trình, giáo trình, các phương tiện phục vụ cho giảng dạy và học tập; nhưng nếu không có phương pháp, hay thiếu phương pháp tốt thì chất lượng giảng dạy không đạt yêu cầu, người học không thể tiếp thu tốt được tri thức cần học tập, nghiên cứu.

Trong quá trình giảng dạy không chỉ đòi hỏi đội ngũ giảng viên phải có tri thức, tầm hiểu biết sâu rộng, mà còn yêu cầu có phương pháp truyền tải tri thức đó đến người học. Do đó, mỗi giảng viên cần phải được trang bị những tri thức về đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng tích cực nhằm tạo hứng thú, sự chủ động cho người học, giúp cho người học nhận thức thuận lợi được các tri thức cơ bản, đồng thời nâng cao được năng lực tư duy khoa học và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong thực tiễn đời sống, công tác.

Đổi mới phương pháp nhưng cần chú ý đến hoàn cảnh cụ thể, để tránh xa rời thực tế. Trong bối cảnh hiện nay khi có một bộ phận không nhỏ người học chưa nhận thức đúng về vị trí, vai trò của môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, nên không tập trung học. Vì vậy, giảng viên phải nắm bắt sâu sát vào hoàn cảnh của người học, kịp thời động viên, uốn nắn cho người học.

- *Xây dựng đề thi, kiểm tra đánh giá nghiêm túc, đảm bảo tính khoa học, thực tiễn sẽ thúc đẩy động lực, thái độ, lập trường tư tưởng cho người học.*

Vấn đề đề thi, kiểm tra đánh giá có tác động mạnh mẽ đến phương pháp, thái độ, tình cảm của cả người học và người dạy. Khi ra đề thi đảm bảo tính khoa học, tính thực tiễn, tính xu hướng thì kích thích được động lực trong dạy và học: cả người dạy và người học đều phải nắm vững được kiến thức cơ bản, đồng thời phải luôn tìm tòi, khám phá cái mới, vận dụng vào thực tiễn để giải đáp các vấn đề mới, bức thiết đặt ra, nhất là việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; bên cạnh đó đánh giá được năng lực người học về kiến thức cơ bản, phương pháp học tập, cũng như xu hướng phát triển tư duy vận dụng của người học. Nếu đề thi đơn giản, mang tính hình thức thi cử, chỉ là yêu cầu cầu người học tái hiện lại sách giáo trình thì chắc chắn rằng việc kiểm tra, đánh giá như vậy khiến người học khó có cơ hội được bày tỏ chính kiến, quan điểm, tình cảm, thái độ của mình trước những vấn đề nảy sinh trong học tập cũng như trong cuộc sống thực tiễn; và như vậy, việc học và dạy chỉ là nhằm cho đủ điểm là xong. Như thế, thật sự là tai hại trong tư duy giáo dục.

Trong đề thi để đánh giá năng lực tư duy vận dụng của người học, phần vận dụng trong đề thi cần rõ về sự liên hệ với vai trò, trách nhiệm của bản thân người học đối với những vấn đề đặt ra. Ví dụ: Khi đưa ra yêu cầu để đánh giá người học về vấn đề đại đoàn kết theo tư tưởng Hồ Chí Minh là vấn đề chiến lược có ý nghĩa quyết định sự thành công của cách mạng. Liên hệ bản thân về việc thực hiện chiến lược này trong thực tiễn hiện nay. Với yêu cầu như vậy, người học phải tư duy để xác định nội hàm kiến thức cần trình bày là nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò, vị trí của đại đoàn kết dân tộc trong sự nghiệp cách mạng và nêu nhận thức của bản thân về xác định vai trò, trách nhiệm thực hiện đại đoàn kết dân tộc, đồng thời đưa ra nhiệm vụ, phương hướng, trách nhiệm của bản thân thực hiện đoàn kết trong môi trường cuộc sống, công tác, phòng chống dịch bệnh, chống các thế lực và tư tưởng phản động, xây dựng và bảo vệ tổ quốc hiện nay của bản thân người học.

3. Kết luận

Quá trình giảng dạy và học tập môn Tư tưởng Hồ Chí Minh trong thời gian qua và hiện nay đã đạt được nhiều thành tựu to lớn: chương trình, giáo trình ngày càng được đổi mới, không ngừng hoàn thiện; đội ngũ giảng viên phát triển vững vàng với chất lượng giảng dạy không ngừng được nâng cao, đáp ứng yêu cầu góp phần đào tạo nguồn nhân lực trình độ đại học, cao đẳng có phẩm chất, bản lĩnh chính trị vững vàng cho đất nước. Để đáp ứng những yêu cầu mới cao hơn nữa trong thời kì CMCN, công tác giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh tiếp tục đổi mới toàn diện, sâu sắc hơn nữa về nội dung, CTĐT; về PPDH theo định hướng PTNL người học; tiếp tục đổi mới xây dựng, phát triển ĐNGV đại học đủ về số lượng, chất lượng và phẩm chất chính trị, đạo đức, tăng cường NCKH. Đây là những yếu tố cốt lõi, mang tính nền tảng, quyết định vấn đề nâng cao chất lượng đào tạo, môn Tư tưởng Hồ Chí Minh góp phần đặc lực vào việc bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Chính trị (2021), Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 12-6-2021 về “*Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng đạo đức phong cách Hồ Chí Minh*” giai đoạn 2016-2021. Hà Nội.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nxb Chính trị quốc gia sự thật. Hà Nội.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2001), *Văn kiện Đảng toàn tập, tập 12*, Nxb CTQG, Hà Nội.